

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

7 da mars 2017

9 da mars 2017

205

Incumbensa Michael (Donat)

concernent la cumpetenza e l'egualitad da las furmas da la scolaziun en il sector
simpel da la pedagogia speziala

Resposta da la regenza

La regulaziun legala da la scolaziun speziala en il chantun Grischun è ina consequenza da las prescripziuns sin plaun federal. En l'art. 8 da la constituziun federala dals 18 d'avrigl 1999 da la confederaziun svizra (CS 101) vegn fixada explicitamain l'egualitad da tut ils umans davant la lescha. Ils uffants e giuvenils duain pudair "giudair ina scolaziun ed instrucziun sco er ina furmaziun supplementara tenor lur abilitads" (art. 41 al. 1 lit. f). La constituziun federala prescriba ultra da quai als chantuns "da procurar per ina scolaziun speziala suffizienta da tut ils uffants e giuvenils impedids, maximalmain fin al 20avel anniversari" (art. 62 al. 3). La lescha federala dals 13 da december 2002 davart l'eliminaziun dals dischavantatgs envers persunas cun impediments (lescha davart l'egualitad da persunas cun impediments, LImp; CS 151.3) oblighescha ils chantuns da procurar per ina scolaziun elementara adattada als basegns spezials dals uffants e giuvenils. Els duain promover "uschenavant che quai è pussaivel e che quai serva al bainstar da l'uffant u dal giuvenil impedì, l'integrasiun d'uffants e da giuvenils impedids en la scola regulara, e quai cun furmas da scolaziun correspundentas" (art. 20 al. 2). A quai èsi vegnì fatg attent en la missiva tar la revisiun totala da la lescha davart las scolas popularas dal chantun Grischun (carnet nr. 6 / 2011 – 2012) sin la pagina 708. En il fratemp è entrada en vigur ils 15 da matg 2014 la cunvegna da la ONU dals 13 da december 2006 davart ils dretgs da persunas cun impediments (CS 0.109) er en Svizra. La cunvegna cuntegna cunzunt en l'art. 24 davart la furmaziun cleras decleraziuns pertutgant l'integrasiun en scola: Ils stadis contractants ston garantir in "sistem da furmaziun integrativ sin tut ils nivels". Er il tribunal federal vegn en la DTF 138 I 162 a la conclusiun ch'igl exista da princip ina precedenza da la scolaziun speziala integrada envers la scolaziun speziala separada.

Sut quests aspects sto la regulaziun grischuna vertenta vegnir considerata sco conforma a las leschas federalas. La midada che vegn proponida cun l'incumbensa permetess da reintrodur las classas pitschnas e pussibilitass pia ina furma da scolaziun separativa. Quai cuntraschess al dretg surordinà. Ultra da quai pon ins partir dal fatg, che mo instituziuns pli grondas responsablas per la scola pudessan stgaffir ina

purschida correspundenta, perquai che per pudair manar ina classa pitschna d'ovri in tschert dumber da scolaras e scolars. Cun midar al stgalim superiur pudess quai pussè avair per consequenza che en tschertas instituziuns responsablas per la scola scolaras e scolars che frequentavan fin ussa la scola regulara en moda integrativa, midassan en ina classa pitschna separativa. Las experientschas dals onns passads han mussà che talas situaziuns na vegnan strusch chapidas, cunzunt da vart da las famiglias pertutgadas. L'art. 46 al. 2 vertent da la lescha davart las scolas popularas dal chantun Grischun dals 21 da mars 2012 (lescha da scola; DG 421.000) garantescha ultra da quai ch'ina scolaziun integrativa stoppia mo avair lieu, sche quai è d'avantatg per la scolara u il scolar cun in basegn spezial da promoziun e sche quai è supportabel per la classa regulara.

L'art. 46 da l'ordinaziun tar la lescha da scola dals 25 da settember 2012 (ordinaziun da scola; DG 421.010) descriva pli precis la realisaziun da la furma da scolaziun e da promoziun integrativa en il sector simpel. Las instituziuns responsablas per la scola che ston garantir las mesiras da la pedagogia speziala en il sector simpel vegnan animadas (e betg obligadas) da metter a disposiziun almain duas unitads d'instrucziun per emna per mintga partiziun dal stgalim da la scolina e dal stgalim primar exclusivamain sco scolaziun e promoziun integrativa en l'instrucziun cun l'entira partiziun che vegn dada d'ina persuna spezialisada per la pedagogia curativa. Uschia duai vegnir garantida en spezial la promoziun integrativa sco prevenziun. Cun quest proceder duessi esser pussaivel a la persuna spezialisada per la pedagogia curativa da prevegnir en l'instrucziun en la classa regulara al svilup d'in basegn spezial da promoziun u da reglar directamain ils basegns da promoziun che sa chattan en ina fasa iniciala d'uffants cun flaivlezzas parzialas da la prestaziun u cun talents spezials.

Da la promoziun integrativa sco prevenziun profita dentant er la classa sco unitad. Perquai pon ins far quint cun effects da sinergia tras l'instrucziun da la partiziun. Las personas responsablas en las instituziuns responsablas per la scola enconuschan il meglier las relaziuns al lieu. Sin basa da facturs sco la grondezza da la classa, la cumposiziun da la classa e.u.v. pon ellas fixar per mintga classa la soluziun ch'è individualmain la gista. La promoziun integrativa sco prevenziun è pia gia oz chaussa da l'instituziun responsabla per la scola.

La regenza propoia da betg acceptar questa incumbensa.

En num da la regenza

La presidenta:

B. Janom Steiner

Il chancelier:

dr. C. Riesen